

[Per Hækkerup.]

fang kan have påvirket investeringerne i 1957. Til gengæld er det interessant at bemærke, at industrien selv til det statistiske departement har opgivet, at den regner med en investering for 1958 på rundt regnet 650 mill. kr., der dog immervæk er 30 pct. mere end før stabiliseringslånets gennemførelse.

Når dette relativt gunstige resultat for investeringerne og i øvrigt også for opsparringen har kunnet opnås, hænger det formentlig sammen med, at vi i det sidste 1-1½ år har kunnet glæde os over en pristabilitet, vi ikke er vant til. Siden maj 1957 er engrospristallet faldet med 3 pct., og detailpristallet er siden juli 1957 kun steget med ca. ½ pct. I betragtning af, at den gennemsnitlige prisstigning siden krigens slutning og frem til 1957 har været 3 pct. om året er det et glædeligt resultat, at den såkaldte inflationsbevægelse har været standset det sidste års tid. Der er også grund til at nævne, at udgangen af overenskomstsituationen i foråret 1958, hvor de gennemførte forbedringer for lønarbejderne opnåedes uden konflikt, og hvor overenskomsternes løbetid fastsattes til 3 år, betyder et stabilere grundlag for erhvervslivets økonomiske dispositioner.

Summerer man alle disse forhold op: den bedre valutastilling, den stigende opsparring, det faldende renteniveau, den relative pristabilitet og den lønmæssige afklaring, må man erkende, at det private erhvervsliv i dag har betydelig bedre grundlag for sine dispositioner end vel på noget andet tidspunkt siden krigen.

Foruden disse generelle forudsætninger for en forøgelse af produktion og beskæftigelse har regeringen og folketingsflertallet derudover gennemført forskellige foranstaltninger, der tilsigter at stimulere det private erhvervslivs investeringslyst. I forbindelse med kriselovgivningen i sommeren 1957 gennemførtes dels ændrede regler for skattefri afskrivninger, dels skattefri henlæggelser til investeringsfonds. Begge sæt af bestemmelser har til formål at stimulere de eksisterende virksomheders investeringsmuligheder, og da de nu har været i kraft et år, er tidspunktet efterhånden nået, hvor de vil begynde at vise deres virkning. Inden folketinget sluttede sit arbejde i forsom-

meren, vedtoges egnsudviklingsloven, som oppositionen ikke kunne medvirke til gennemførelsen af. Baggrunden for loven er den kendsgerning, at arbejdsløsheden er ulige fordelt, ikke bare på de forskellige fag, men også på de forskellige områder i landet. Loven er ment som et tilbud om vejledning og støtte til det lokale og private initiativ i de særlig arbejdsløshedsramte områder. Hvis loven udnyttes efter sin hensigt, kan den blive et virksomt middel til at bekæmpe arbejdsløsheden, fordi den gør det muligt at sætte ind dér, hvor arbejdsløsheden er størst. Netop fordi den er et tilbud om vejledning og støtte, er det glædeligt, at den synes at have udløst et ganske betydeligt lokalt initiativ, som efterhånden vil resultere i øget produktion og beskæftigelse.

Bestræbelserne for at forøge produktion og beskæftigelse og dermed formindske den stadig for store arbejdsløshed kan ikke begrænses til ophjælpning af den private sektor i samfundsøkonomien. Det offentlige har derudover en række betydningsfulde investeringsopgaver, som både direkte og indirekte påvirker produktionens omfang. Kraftværkerne må fortsat udbygges, trafiksystemet forbedres, nye undervisningsinstitutioner oprettes, de eksisterende udvides o. s. v. Ikke mindst hvis Danmark skal kunne følge med i den stadig forstærkede tekniske udvikling, kræves der en indsats fra statens side. Disse investeringer forudsætter, hvis staten ikke skal belaste det private kapitalmarked, et fortsat overskud på statens driftsregnskab. Såvel ud fra et samfundsøkonomisk som ud fra et valutarisk synspunkt er det en fordel, om en del af disse produktive kapitalinvesteringer kan finansieres ved optagelse af lån i udlandet, således som det er ved at ske nu med forhandlingerne med Den Internationale Bank. At det er muligt for landet at optage sådanne udenlandske lån, kan kun tages som endnu et udtryk for den forbedrede økonomiske stilling, der er opnået i det sidste 1-1½ år.

I forbindelse med den langsigtede politik til fremme af produktion og beskæftigelse må også ses de allerede fremsatte forslag til bolig- og lejelove. Da tinget i næste uge skal drøfte disse lovforslag, finder jeg ikke anledning til på nuværende tidspunkt at gå nærmere ind på dem, men vil kun pege på, at formålet med lovforslagene er at